

Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše 344

adresa ●●●▶ npor. Eliáše 344, 530 09 Pardubice | web ●●●▶ ZSPOL3.CZ

e-mail ●●●▶ ZSPOL3@ZSPOL3.CZ | elektronická podatelna ●●●▶ PODATELNA@ZSPOL3.CZ

telefon ●●●▶ 464 629 941 | účet ●●●▶ 9701526524/0600 | ič ●●●▶ 601 59 022

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
PARDUBICE-POLABINY 3
NPOR. ELIÁŠE 344

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle, je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Přizpůsobuje se kulturním a sociálním okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí. Pomocí této strategie se škola snaží eliminovat výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování. Pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, pacientům či dětem) při zajištění jejich lidských práv a povinností. Podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity). Poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

Na období let 2013 – 2018 vydalo MŠMT „Národní strategii primární prevence rizikového chování“. Tato strategie má za hlavní cíl prostřednictvím efektivního systému prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže.

Školní preventivní strategie ZŠ Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše 344 stanovuje základní strategii v prevenci sociálně patologických jevů ve škole, stanoví hlavní cíle školy v této oblasti a popisuje metody a formy, jakými je těchto cílů dosahováno.

Cílem primární prevence na naší škole je především zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům, utváření teoretických znalostí a praktických dovedností, dlouhodobé a všestranné působení na osobnost a postoje žáků za předpokladu respektování věku a osobních zvláštností dítěte.

Dlouhodobé cíle

- prohlubovat povědomí žáků o sociálně patologických jevech a o následcích, které mohou nastat
- posilovat právní vědomí o kriminalitě, předpisech a zákonech
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu

- vytvářet podmínky pro pocit bezpečí žáků a pedagogů, vytvářet příznivé klima pro práci ve škole
- podporovat zdravý životní styl
- sledovat a hlídat absenci žáků
- zajistit volnočasové aktivity
- spolupracovat se zákonnými zástupci žáků
- monitorovat projevy fyzického i psychického násilí mezi žáky
- zlepšovat vztahy mezi žáky a učiteli
- zajistit odborné vzdělávání pedagogů v rámci prevence

Krátkodobé cíle

- Zapojení žáků do tvorby zdravého prostředí a zdravých životních podmínek
- Zapojení žáků do aktivního vytváření příznivého klimatu na škole
- Pomoc dětem při řešení jejich problémů

Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků je zaměřena na

- Návykové látky, drogy
- Šikana, kyberšikana, šikana mířená proti učiteli
- Rizikové chování v dopravě
- Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie)
- Záškoláctví
- Tabák
- Alkohol u dětí školního věku
- Syndrom týraného dítěte CAN
- Homofobie
- Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- Vandalismus
- Netolismus
- Nová náboženská hnutí
- Příslušnost k subkulturám
- Sebepoškozování
- Rizikové sexuální chování
- Domácí násilí
- Krádeže
- Násilí ve školním prostředí
- Problémové situace týkající se žáka s PAS

V 1. – 3. ročníku považujeme za důležité

- podporovat a rozvíjet u dětí zdravý životní styl, rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů v hodinách prvouky, praktických činností, a to přiměřeně této věkové skupině
- rozvoj zdravého sebevědomí, výchova k rasové toleranci a respektu k individualitě každého jedince
- důsledné osvojování norem mezilidských vztahů, (v dětském kolektivu a v interakci učitel – žák)
- včasné rozpoznání šikany (informovanost učitelů a pedagogických pracovníků)
- při projevech šikany využívat výchovná opatření podle závažnosti přestupku, včas informovat rodiče, výchovného poradce, (popř. školního psychologa, sociální pracovnice, PPP, Policii ČR)
- informovat o kyberšikaně a používání sociálních sítí
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- včasné odhalování specifických poruch učení a poruch chování
- v případě nevhodného rodinného prostředí kontaktovat OSPOD
- vést šesti až osmileté žáky ke kvalitnímu využití volného času a tím předcházet budoucím konfliktním situacím
- vést rodiče při řešení problémů ke spolupráci s třídní učitelkou, výchovnou poradkyní a školní psycholožkou

Ve 4. – 7. ročníku se chceme zaměřit

- na výchovu ke zdravému životnímu stylu (zmínit poruchy příjmu potravy),
- rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů v předmětech občanské výchovy, výchovy ke zdraví, vlastivědy, přírodovědy
- na rozvoj zdravého sebevědomí, výchovu k rasové toleranci a respektu k individualitě každého jedince, osvojování norem mezilidských vztahů a komunikace
- na upevňování postojů vůči drogám a osvojení umění odmítnout drogu
- na vedení žáků k všestrannému rozvoji
- na seznámení žáků s projevem šikany, jejich vedení k všímavosti a rozpoznání projevů šikany, poskytnutí návodu, jak se zachovat v přímém kontaktu se šikanou viz. Školní plán proti šikaně
- seznámení s rizikem pohybu a komunikace po internetu a sociálních sítích (kyberšikana,....)

- na minimalizaci rizik v průběhu pobytu žáků v základní škole (aktivní využití velké přestávky, úprava školního řádu – kromě práv žáka jsou zde přesně vymezeny povinnosti)
- zapojování rodičů žáka do těchto náprav
- na aktivnější spolupráci s rodiči problémových žáků (využití při řešení problémů PPP Pardubice, SVP Pyramida, Policii ČR, městskou policii, výchovnou poradkyni, metodika prevence, školní psycholožku, speciálního pedagoga...)
- na využití nabídky besed na téma vztahy v rodině, mezilidské vztahy, soužití generací, pohyb a komunikace po sociálních sítích, kyberšikana, sexuální problematika, poruchy příjmu potravy, škodlivost kouření, pití alkoholu, zneužívání návykových látek, gamblerství
- poskytování kvalitních aktivit pro volný čas, využití nabídky školních kroužků
- organizování adaptačních pobytových kurzů pro nové kolektivy v 6. třídách /září, říjen/, návazná intervence centra Semiramis a využívání třídnických hodin

V 8. – 9. ročníku považujeme za prioritní

- výchovu k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních (viz školní řád)
- formovat vhodné způsoby chování (viz školní řád) na opakované přestupky okamžitě upozornit rodiče a hledat společné způsoby nápravy
- zvýšenou pozornost věnovat rizikovým skupinám žáků (žáci s opakovaným sníženým stupněm z chování, žáci pocházející z patologického rodinného prostředí, žáci z rozvádějících se rodin,...)
- zvýšený důraz na spolupráci s rodiči (včetně nabídky organizací, které poskytnou rodičům profesionální pomoc – Pedag. psychologická poradna v Pardubicích, bezplatná poradenská pomoc ze strany školního psychologa, kontaktní protidrogové centrum, Nemocnice Pardubice – poradna pro léčbu návykových chorob, oddělení klinické biochemie, oddělení výchovy ke zdraví, OHS Pardubice – poradna pro odvykání kouření, Středisko výchovné péče PYRAMIDA, Dětská psychiatrická ambulance – u Husova sboru, Linka bezpečí, Linka důvěry, Linka vzkaz domů, Bílý kruh bezpečí, sociální zdravotní služby firmy LAXUS
- důvěryhodnou a dostupnou pomoc výchovné poradkyně, metodika prevence nebo školní psycholožky
- nabídka aktivit pro volný čas
- účast na sportovních soutěžích (hokejbal proti drogám)
- odhalování školní šikany – případné okamžité řešení ve spolupráci s rodiči a školním kolektivem

- poskytnutí pomoci oběti šikany (překonat strach a úzkost a otevřeně o ní hovořit)
- navodit úzkou spolupráci mezi žáky, rodiči a učiteli, jasně vymezit možnost oznamování a vyšetřování šikany (třídní učitel, rodič, třídní schůzka, žák)
- zajistit pečlivou evidenci případů a jasně stanovit možnost trestů
- budování právního vědomí žáků
- systematickou profesní přípravu (8.roč. v předmětu Člověk a svět práce, návštěva žáků 9. ročníku s třídní učitelkou na Úřadu práce Pardubice, účast na Burze škol v Ideonu, využití internetových adres v rámci výuky rodinné výchovy, hodin Člověk a svět práce a práce na počítači, spolupráce s PPP)
- důsledné sledování docházky žáků do školy třídním učitelem, obzvláště pak pravidelných a krátkodobých absencí, evidence včasných omluv nemocných žáků rodiči
- včasné odhalování záškoláctví ve spolupráci s třídním učitelem a rodiči

Získané vědomosti na 1. stupni:

- Léky musí být užívány podle předpisů, a jsou-li zneužívány, mohou být i nebezpečné
- Je zakázáno vlastnit některé drogy.
- Alkohol a tabák jsou také drogy, přestože vlastnit je není zakázáno.
- Některé látky, které bývají běžně v domácnosti, mohou být nebezpečné, jsou-li zneužívány, a měly by být bezpečně skladovány.
- Drogy mají vliv na naše zdraví a mohou změnit to, jak se cítíme.
- Termíny užívat a zneužívat, závislost a návyk.
- Jak pracuje lidské tělo.
- Hodnota zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu a nemoci.
- Příklady vhodného chování, které vede k utužení zdraví, přátelství a kamarádství.
- Vědět, že učitelé a rodiče mohou pomoci.

Získané dovednosti na 1. stupni:

- Jak se chránit v různých situacích
- jak zajistit pomoc pro sebe i ostatní, když je potřeba
- jak si zachovat vlastní sebedůvěru.
- Učí se rozlišovat, co je požitelné a co není.
- Jak pečovat o tělo.

Utvořené postoje na 1. stupni:

- Uvědomění si sebe sama
- sebeúcta, pochopení vlastních hodnot
- Přijmout dobře míněné rady od rodičů a učitelů.

- Uvědomovat si, že existují rozdíly mezi lidmi, že různí lidé jednají podle různých hodnot.
- Uvědomělý postoj k používání a skladování výrobků užívaných v domácnostech.
- Kladný postoj k vlastnímu tělu.

Získané vědomosti na 2. stupni:

- Úloha léků ve společnosti
- účinky alkoholu
- Nebezpečí kouření tabáku
- Další informace o specifických drogách – včetně těkavých látek a léčiv.
- Nebezpečné důsledky experimentování s drogou – oblast zdraví, práva, vlivu na rodinu.
- Zdraví a nemoc
- Znalost stavby a fungování lidského těla
- Základní znalosti péče o tělo – význam správné stravy a cvičení pro zachování zdraví.
- Užívání drog v minulosti a úloha lidových léků
- Způsoby, jakými výrobci alkoholu a tabákových výrobků propagují své výrobky.
- Další informace o působení drog a nebezpečí, která mohou přinést.
- Znalosti práva v souvislosti s drogami.
- Znalost školních předpisů týkajících se drog a jejich užívání.
- Význam péče o tělo.
- Kde získat radu a pomoc, nastanou-li problémy.
- Jak poskytnout pomoc druhým.

Získané dovednosti na 2. stupni :

- Dovednosti spojené se správným rozhodováním.
- Jak si vybírat vhodné osoby a organizace, u nichž lze hledat pomoc.
- Budování vlastní sebeúcty a úcty druhých.
- Volba správného druhu stravy.
- Dovednosti v oblasti péče o tělo, v oblasti tělesných cvičení a hygieny.

Utvořené postoje na 2. stupni:

- Uvědomění si vlastních hodnot.
- Pozitivní přijímání příkladů dospělých.
- Přijímání odpovědnosti za sebe a své chování.
- Tolerance vůči nedostatkům ostatních.
- Akceptování a oceňování rozmanitosti a rozdílnosti v lidském životě.
- Cenit si vlastního těla.
- Zodpovědnost vůči sobě i vůči svému okolí.
- Sebejistota v rozhodování založená na radách a příkladech druhých.
- Ochota vyhledávat pomoc, když je potřeba.
- Nápomocný přístup vůči druhým.

Školní preventivní strategie ZŠ Pardubice-Polabiny, n.por. Eliáše 344 je podkladem pro zpracování **Preventivního programu „Ve třech to zvládneme „** jehož součástí je **Program proti šikanování , Krizový plán, Bezpečnostní plán** na jednotlivé školní roky. Je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení jeho účinnosti za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Vypracovala : Mgr. Lenka Jírková, metodik prevence

Schválil : Mgr. František Němec, ředitel školy